Dosarul nr. 2 – 209/2024
2-24039976-18-2-11042024

Apel depus la 24 martie 2026
Hotărârea integrală a fost întocmită
și publicată la 4 mai 2026

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

11 martie 2026 or. Ştefan Vodă

Judecătoria Căuşeni, sediul Ştefan Vodă

Instanţa compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Alexandra Smolniţchi

Grefierul Cristina Zagoreţ

în lipsa reclamantului Nicolae Daniliuc, precum şi a reprezentanţilor pârâţilor Preşedinţia Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Centru şi Judecătoria Chişinău, citaţi legal pentru şedinţa de judecată

examinând în şedinţă publică, în sediul instanţei, în limba română, în procedură contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Daniliuc împotriva Preşedinţiei Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curţii de Apel Centru şi Judecătoriei Chişinău cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracţiune şi a cheltuielilor pentru asistenţă juridică

A CONSTATAT:

I. ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc la data de 23 august 2023 împotriva Preşedintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curţii de Apel Chişinău şi Judecătoriei Chişinău.

2. Susţine că la data de 19 mai 2022 s-a adresat procurorului-şef al Procuraturii Anticorupţie cu o plângere penală prin care a solicitat începerea urmăririi penale în privinţa judecătorilor Curţii de Apel Chişinău, Nelea Budăi, Ina Dutca şi Denis Babălău. A solicitat atragerea la răspundere penală a acestora conform art. 307 din Codul penal – pronunţarea cu bună ştiinţă a unei hotărâri contrare legii şi art. 339 din Codul penal – uzurparea puterii judecătoreşti soldată cu urmări grave.

3. În conformitate cu prevederile art. 19, 254 şi 274 din Codul de procedură penală consideră că procurorii erau obligaţi să cerceteze circumstanţele cazului şi să dispună printr-o ordonanţă motivată începerea urmăririi penale sau refuzul de a începe urmărirea penală.

4. Indică că la 7 iunie 2022 a primit o scrisoare de la Procuratura Anticorupţie, semnată de procurorul Ion Munteanu, prin care a fost informat despre refuzul în pornirea urmăririi penale. La 16 iunie 2022 a contestat acţiunile pretins abuzive şi ilegale ale procurorului cu o plângere la Procuratura Generală, în ordinea art. 299^1 CPP. Nu a primit niciun răspuns.

5. La 14 septembrie 2022 a contestat la Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana acţiunile considerate ilegale şi abuzive ale Procurorului General în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 10 noiembrie 2022 plângerea sa a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

6. La 25 ianuarie 2023 a atacat cu recurs la Curtea de Apel Chişinău încheierea din 10 noiembrie 2022. Prin Decizia Colegiului Penal al Curţii de Apel Chişinău din 13 aprilie 2023, recursul a fost respins ca fiind inadmisibil. Colegiul penal a refuzat să examineze cauza pe fond din motiv că încheierea judecătorului de instrucţie nu putea fi atacat cu recurs.

7. Consideră reclamantul că organul de urmărire penală, procurorii şi instanţele de judecată au încălcat flagrant prevederile art. 19, 254, 274, 313, 437 şi 451 din Codul de procedură penală. Aceştia nu au efectuat o cercetare penală pe cazul dat pentru a se afla adevărul.

8. În drept şi-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile art. 8 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul Internaţional cu privire la drepturile civile şi politice, art. 1, 6, 13, 41 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor şi Libertăţilor Fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 19, 2006 din Codul civil.

9. Cere reclamantul Nicolae Daniliuc repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 50.000 de euro cauzat prin infracţiune şi suma de 10.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică suportate în proces.

II. ASPECTE DE PROCEDURĂ ŞI DATE DESPRE CITARE

10. La data de 19 martie 2024 Curtea de Apel Chişinău a strămutat cauza de la Judecătoria Chişinău la Judecătoria Căuşeni, sediul Ştefan Vodă.

11. Urmare a casării Încheierii Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă din 17 octombrie 2024 de refuz în primire a cererii de chemare în judecată, Curtea de Apel Comrat a restituit spre rejudecare în acelaşi complet de judecată.

12. Prin încheierea Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă din 5 noiembrie 2024 cauza a fost acceptată în procedură, fiind stabilite mai multe termene pentru efectuarea acţiunilor procesuale de către participanţii la proces.

a. Referinţa Judecătoriei Chişinău:

13. La data de 10 decembrie 2024, preşedinta interimară a Judecătoriei Chişinău, a depus o referinţă pe marginea acţiunii lui Nicolae Daniliuc. A solicitat respingerea cererii de chemare în judecată din motiv că este neîntemeiată.

14. Indică că, contrar prevederilor Legii nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, organul care reprezintă statul în instanţa de judecată în această categorie de cauze este Ministerul Justiţiei. Aşadar, reclamantul a depus cererea de chemare în judecată contrar normelor legale în vigoare.

15. Consideră aşadar că pretenţiile reclamantului faţă de Judecătoria Chişinău nu pot fi admise, motiv pentru care conchide necesitatea respingerii acţiunii, din motivul înaintării cererii de chemare în judecată împotriva unui pârât necorespunzător (f. d. 158-160).

16. Reprezentantul pârâtei Judecătoria Chişinău a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, cerere care a fost admisă de către instanţă.

b. Referinţa Aparatului Preşedintelui Republicii Moldova:

17. La data de 13 ianuarie 2025 a fost depusă o referinţă şi de către Şeful Direcţiei Juridice a Aparatului Preşedintelui Republicii Moldova, Gheorghe Guţu. A cerut respingerea cererii de chemare în judecată din motiv că este neîntemeiată.

18. Prioritar a indicat că cererea de chemare în judecată este una ambiguă, or nu există nicio corelare logică între circumstanţele de fapt, de drept şi pretenţiile reclamantului. Circumstanţele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrează în condiţiile apariţiei dreptului la repararea prejudiciului material şi moral şi nu implică răspunderea autorităţilor statului.

19. În ce privesc cheltuielile de asistenţă juridică suportate, invocă că la dosar nu există probe care să ateste suportarea de către reclamant a pretinsei sume (f. d. 163-164).

20. Reprezentantul Preşedinţiei Republicii Moldova a cerut examinarea cauzei în absenţa sa, solicitare care a fost admisă.

c. Date despre citare:

21. Procuratura Republicii Moldova şi Curtea de Apel Centru, deşi au fost informaţi despre data şi ora examinării cererii de chemare în judecată, nu s-au prezentat şi nu au depus vreo referinţă. În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (3) din Codul de procedură civilă instanţa a dispus posibilă examinarea cauzei în lipsa reprezentanţilor autorităţilor pârâte.

22. La data de 2 februarie 2026 reclamantul Nicolae Daniliuc a depus o cerere de examinare a cauzei în absenţa sa (f. d. 226). Cererea a fost admisă.

III. LEGISLAŢIA RELEVANTĂ

23. Prevederile Codului civil relevante soluţionării acestei cauze sunt următoarele:

Articolul 1998
Temeiul şi condiţiile generale ale răspunderii delictuale

„(1) Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

(…)”

Articolul 2006
Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o persoană cu funcţie de răspundere

„(1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave.

(2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1).

(…)”

Articolul 2036

Reparaţia prejudiciului moral

„(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

(…)".

24. Codul administrativ prevede următoarele:

Articolul 2
Reglementarea raporturilor administrative

„(...)

(3) Prevederile prezentului cod nu se aplică:

b) raporturilor juridice ale autorităţilor publice care acţionează în baza Codului contravenţional sau Codului penal.

(…)".

25. Legea nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti:

Articolul 3

„(1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală;

b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată;

e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei;

f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.

(…)"

IV. APRECIEREA INSTANŢEI

26. Cu referire la aceste prevederi legale, prioritar instanţa de judecată menţionează că în această speţă nu sunt aplicabile dispoziţiile art. 2006 din Codul civil, la care face trimitere reclamantul Nicolae Daniliuc.

27. Potrivit prevederilor legale ale Codului administrativ, **actele cu care reclamantul nu este de acord nu sunt acte administrative în sensul art. 2006 din Codul civil**, ci sunt acte procesuale emise de către organele de urmărire penală şi menţinute de către instanţa de judecată, fiind supuse unui regim juridic distinct.

28. De asemenea, instanţa menţionează că în această speţă nu sunt aplicabile nici prevederile speciale ale Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, aşa după cum au pretins pârâţii în referinţele depuse. Or, în conţinutul cererii de chemare în judecată reclamantul face trimitere la pretinsa ilegalitate a unei soluţii a procuraturii şi menţinerea acesteia de către instanţele de judecată, soluţie care nu se referă la niciunul dintre cazurile expres prevăzute de Legea nr. 1545 din 25.02.1998 în articolul 3 (reţinere ilegală, condamnare ilegală, percheziţie etc.)

29. Astfel, instanţa de judecată a analizat existenţa sau inexistenţa prejudiciului moral invocat de către Nicolae Daniliuc prin prisma prevederilor generale ale răspunderii delictuale prevăzute la art. 1998 din Codul civil.

30. Sub aspectul acestei norme, pentru a putea surveni răspunderea delictuală, este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor elemente: (1) existenţa unei fapte ilicite; (2) existenţa unui prejudiciu; (3) legătura de cauzalitate dintre faptă şi prejudiciu; (4) vinovăţia.

31. Pretenţiile reclamantului sunt întemeiate, în esenţă, pe pretinsa nelegalitate a actelor procesuale emise de organele de urmărire penală şi actele instanţelor de judecată prin care soluţiile procuraturii au fost menţinute. Reclamantul a menţionat că se consideră prejudiciat din motiv că s-a adresat

procuraturii cu solicitarea de a fi pornită urmărire penală în privința unor judecători care prin deciziile lor au uzurpat puterea judecătorească și au pronunțat cu bună-știință hotărâri ilegale. Contrar prevederilor legii, indică că a primit un răspuns prin care a fost informat despre neînceperea urmăririi penale. Acest răspuns a fost menținut de către judecătorul de instrucție care a examinat plângerea sa în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală. Ulterior, și încheierea judecătorului de instrucție a fost menținută de către Curtea de Apel Centru care nu a examinat recursul reclamantului împotriva încheierii instanței de fond, declarându-l inadmisibil.

32. Cu referire la aceste invocări, instanța de judecată menționează că **în lipsa constatării caracterului ilegal al actelor în cadrul unor proceduri prevăzute de lege, adică prin intermediul căilor de atac, simpla nemulțumire față de soluțiile adoptate nu este aptă de a angaja răspunderea reprezentanților statului.**

33. Instanța explică că legalitatea actelor procesuale ale organelor de urmărire penală și ale instanțelor de judecată poate fi supusă controlului exclusiv în cadrul mecanismelor procedurale stabilite de lege, respectiv prin exercitarea căilor de atac. În lipsa unei constatări explicite ale caracterului ilegal al acestor acte, instanța nu poate reține existența unei fapte ilicite distincte în sensul răspunderii delictuale. Acest lucru ar însemna transformarea acțiunii privind răspunderea civilă într-o cale paralelă de contestare a soluțiilor judiciare definitive, situație care ar contraveni flagrant principiului securității raporturilor juridice și autorității de lucru judecat.

34. Așadar în speță, reclamantul Nicolae Daniliuc nu a demonstrat existența unei fapte ilicite în sensul art. 1998 din Codul civil. Susținerile sale se limitează la contestarea unor acte procesuale a căror **legalitate și temeinicie au fost deja examinate** în cadrul procedurilor prevăzute de lege, în fața judecătorului de instrucție inițial, iar ulterior în fața instanței de recurs.

35. Prin urmare, în această cauză nu poate fi angajată răspunderea Președintelui Republicii Moldova, a organelor procuraturii și a instanțelor de judecată în lipsa întrunirii de la bun început a primei condiții esențiale răspunderii delictuale – existența unei fapte ilicite. În lipsa acestui element, instanța nu poate să analizeze nici celelalte condiții necesare constatării răspunderii delictuale.

36. În ce privește solicitarea de compensare a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10.000 lei, cu trimitere la prevederile art. 96 alin. (1) din Codul penal, având în vedere că reclamantul Nicolae Daniliuc a pierdut procesul, instanța de judecată va respinge și această pretenție.

V. CONCLUZIILE INSTANȚEI

37. Instanţa de judecată a hotărât respingerea acţiunii înaintate de Nicolae Daniliuc împotriva Preşedintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curţii de Apel Centru şi Judecătoriei Chișinău din motivul lipsei probării de către acesta a existenţei unei fapte ilicite care ar face necesară angajarea răspunderii delictuale.

38. În conformitate cu prevederile art. art. 1998, 2006, 2036 din Codul civil, art. art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Daniliuc împotriva Preşedintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curţii de Apel Centru şi Judecătoriei Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracţiune şi a cheltuielilor pentru asistenţă juridică, deoarece nu este întemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Alexandra Smolniţchi